

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitr.
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor.

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Str. Saguna 8

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Prof. Nicolae Iorga

— Din prilejul comemorării lui
la Academia Română —

Joi, în 15 Mai a. c., la ora 16, Academia Română a ținut o sedință solemnă de comemorare a vieții și operii Profesorului Nicolae Iorga, în prezența Majestății Sale Regelui Mihai I, a membrilor areopagului de cultură națională, a membrilor guvernului și a unui public distins.

Cuvântarea festivă a rostit-o emoționant dl profesor Nicolae Bănescu, bizantinolog distins și elev al marelui savant român. Festivitatea dela Academia a fost difuzată de societatea de Radio-difuziune din capitală și astfel s'a putut desfășura în auzul întregii țări și a străinătății, unde numele lui Nicolae Iorga era rostit cu admirație și cu respectul datorit unei personalități, care se înalță peste veacuri. Profesorul Nicolae Iorga e coroana intelectualității române, apreciat ca una din personalitățile cele mai complexe ale vremii de azi. Legăturile lui sociale, politice, intelectuale și morale îl situiază în fruntea celor mai înzestrați bărbați ai epocii. Plecarea lui din viață, în împrejurări atât de tragice înseamnă secarea unor izvoare de energii extraordinare.

A fost cel mai mare în generația de azi prin capacitatea de asimilare a forțelor spirituale ale epocii și ale trecutului nostru. A trăit în prezența adevărilor mari și a legilor eterne, după care se conduce viața unui neam și aceasta l-a susținut plin de încredere în destinul neamului său.

Avea patosul moral al profetilor biblici, structura marilor personalități cari stăpânesc veacurile, știință enciclopedică, putere titanică de muncă și temperament de luptător pentru ideal fără odihnă și de energie inepuizabilă.

A crezut în idealul neamului, pentru că a crezut în Dumnezeu și în pronia Lui. Religia lui nu a fost o încercuire în prezentul strâmt, care încătușează, ci păstrând vii și proaspete amintirile trecutului și viziunile eternității. În religie s'a simțit în legătură cu tot ce e mai bun în trecut și formează punte de salvare pentru un viitor fericit. A crezut fanatic în calitățile poporului dela țară, care constituie un rezervor inepuizabil de sânge curat, de creier limpede, de noblețe a inimii și de virtuți și jertfelnicie.

Pe cei mulți dela țară s'a bizuit, în timp de pace și în vremuri de restriște.

El a scris Istoria Bisericii neamului și a vieții noastre religioase. În: «Sate și preoți» a înfățișat istoria de sbucium a poporului din Ardeal. În sufletul profesorului Nicolae Iorga era un loc rezervat dragostei lui pentru Românii ardeleni, crescuți în religia suferinții, care oțelește sufletele. N'a fost moment de bucurie și de afirmare românească în Ardeal, dela care să lipsească, nici durere pe care să n'o împărtășească din plin.

Un document despre jertfelnicia românească

La apariția cărții: „Ajutoarele românești la mănăstirile din sfântul munte Athos”, de părintele Dr. Teodor Bodogae

Dărnicia isvorată din bogăția și bunătatea de suflet cu adevărat creștinesc, este o trăsătură esențială și minunată a caracterului mult și adânc credinciosului nostru neam. Privită sub aspectul grabnicei ajutoării a vecinului căzut în necaz și primejdie, prin ochiul ospitalității acordate din plin oricărui călător ocazional, sub chipul veșnicului și autenticului Samaritan milostiv, al întemeierii de așezăminte umanitare și așezării de mănăstiri și schituri pierdute în tăcere și evlavie, — nota aceasta, nobilă prin excelență, ne isbește cu sănătatea tumultului ieșit, cu convingere, din cuvintele Predicei: «Feriți sunt cei milostivi, că aceia se vor milui»; (Matei 5, 7). Exteriorizarea acestui spirit de jertfelnicie românească și creștinească se profilează, cu contur nebănuit de tare, magistral și neegalabil, în splendoarea mănăstirilor de pe întreg cuprinsul blagoslovitului nostru pământ strămoșesc, ca și în maiestatea sobră a lăcașurilor pustnicești și monahale din mai toate țările pe unde s'a revărsat milostenia noastră tradițională.

La noi și-au găsit patrie chiar și acei cari nu au putut trăi în propria lor patrie. Și tot noi am dăruit, cu toate cele ce erau de dăruit, pe mulți din aceia cari așteptau o mână de sprijin. Paisie a găsit aici climat de strădănie duhovnicești sănătoase peste așteptări, vlădica Movilă a dus cândva în țara de peste Nistru duh din duhul nostru bun și ostenitor întru mântuirea multora, iar pentru mănăstirile din Athos «nici un alt popor pravoslavnic nu a făcut atâta bine, cât au făcut Românii», (Profir Uspenskij: Afon III, 3, p. 334). Duhul acesta de jertfelnicie complet desinteresată trebuie să rămână, în fața umanității întregi, ca un fel de rugăciune adâncă, înaltă și continuă, un subiect select de epopee creștină.

O nuanță, deasemenea deosebită, stă și în aceea că dărnicia românească nu se leagă de o anumită clasă socială. Ctitoriile voevodale au un corespondent de forță morală în banul văduvei, în punga celor umili și necăjiți. Continuitatea acestui spirit

Influența lui s'a resimțit în zile de restriște. Din scrisul lui am cules hrană pentru setea de tot ce e bun, pentru tot ce e adevărat, pentru tot ce e frumos și binefăcător. Binecuvântându-i memoria, simțim că se revărsă asupra noastră binecuvântarea lui Dumnezeu, înaintea Căruia Profesorul Iorga s'a dus, să-i răsplătească binele, ce l-a făcut neamului său!

de creștinism viu se strecoară apoi prin spațiu și vreme, în mod aproape crud de evident. Demult, Athosul s'a putut mândri cu ajutoarele noastre, mai apoi și o localitate ca Baden-Baden s'a împodobit cu o capelă în chipul candeliei, Iordanul însuși scaldă azi zidurile unei ctitorii românești, iar, în contemporaneitate, pământul Ardealului nostru scump s'a văzut semănat cu catedrale și biserici cum nu se mai ridică nicăiri.

Pentru lumea cu vederi mai largi, jertfelnicia noastră saltă mult cotidianul. Dar aceasta va trebui să se facă tuturor cunoscută și înțeleasă. Și vor veni, poate, lucrări care să înrămeze priceput sensul unei asemenea necesare priceperi. Intre altele, ele vor mări și potențialul nostru de spiritualitate creștină ortodoxă. Deocamdată, însă, norocul și priceperea oamenilor ne-a ajutat să dobândim o prezentare temeinică a «Ajutoarelor românești la mănăstirile din sfântul munte Athos».

Prezentarea despre care vorbim se datorește strădaniilor părintelui Dr. Teodor Bodogae, profesor la Academia teologică «Andreiană» din Sibiu și ea ni se întâîlnește în cele 356+XLIX pagini ale unei cărți de netăgăduită valoare. Meritul lucrării nu stă în nici o notă de oportunism, ci se situează în ceea ce va trebui neapărat să ne rămână ca o dreaptă dovadă a bunătății, dărniceii, sacrificiului și îndemnării noastre lăuntrice spre mai binele omenirii. Fiindcă, pe lângă alte note și însușiri cari ne înlesnesc pătrunderea tot mai adâncă în creierul spiritual al umanității, jertfelnicia românească va trebui să fie așezată în jilțul cel mai de cinste. Și, în direcția aceasta, — mai ales — lucrarea părintelui Bodogae rămâne ca un document remarcabil și de necontestat.

Deși alcătuită de un om tânăr, lucrarea de care ne ocupăm întărește impresia că își datorește isvodirea unei competențe încheiate din experiență îndelungată și unei munci deosebit de uimitoare. Nu e vorba aici de extenziunea respectabilă a acestei cărți, — și aceasta foarte măgulitoare pentru un scriitor serios — ci de temeinicia cu care este ea alcătuită. Maniera occidentală în argumentarea științifică este folosită pe de-a ntregul. Fiecare amănunt ni se înfățișează fundamentat prin cercetări la izvoare directe și autentice și prin citări alese din cele mai bine întemeiate documente și lucrări de specialitate. Autorul, la alcătuirea cărții sale, a colindat Athosul, a descifrat acte vechi și bine grăitoare despre Republica monahală, a schimbat informații cu strădălnicii călugări din Sfântul Munte și a stat de

vorbă cu sute de cărți și de documente rari și prea puțin cunoscute de marele public. Ceeace, fără îndoială, trădează o muncă de ani de zile; muncă aspră, serioasă și tăcută.

În afară de o bogată bibliografie și de trei anexe înțelegător plasate și științifice alcătuite — la început și la sfârșit adăuse — lucrarea propriu zisă a părintelui Bodogae este încheiată din două părți: cea generală și cea specială. Întâia parte țese, în general, firul istoric al Athosului creștin și monahicesc. Pornind dintr'un nucleu legendar — se putea, oare, ca Athosul să nu aibă și o haină de legendă, când știut este că nimbul lui de popas al sfințeniei creștine saltă mult peste tot ceea ce a putut realiza cândva și undeva omenirea în totala sa dependență de Dumnezeu? — anume acela al sădării creștinismului pe acele meleaguri de Maica Fecioară însăși, cartea se oprește mei întâi cam pe la anul 670—6, «prima dată când ar apărea călugări în Athos» (pag. 8), fiindcă pe atunci «împăratul bizantin Constantin Pogonatul ar fi dat Athosul în seama unor călugări» (pag. 8). Petru Athonitul se proiectează până departe, din negura acelor vremi, ca un prim întemeietor al monahismului athonist, «primul călugăr vestit care a atras în jurul său mulți admiratori în Athos» (pag. 8). Datele ne putând fi însă pe deplin controlate, asupra acestei chestiuni, adevăratul așezător al rânduieilor athoniste rămâne o altă «personalitate puternică», un alt «om cu faimă» (pg. 14) și anume Atanasie Athonitul. El orânduiește acolo viața monahală, îi fixează drumul de manifestare între două lumi — cer și pământ — și lui i se alătură multe «personagii vestite» (pg. 15). Ajutorul material al principilor bizantini și al altor principii creștini nu întârzie să se arate. Și astfel, cu o putere morală abia întâlnită în analele monahismului creștin, Atanasie Athonitul rămâne o figură măreață de osârduitor spre cele mai înalte ale vieții, «deși s'a format în orbita de influență a monahismului studit» (pag. 21).

Cartea aduce apoi pagini minunate asupra modului în care s'a organizat, a înflorit și, în urmă, a decăzut viața monahală din Sf. Munte. Viața idioritmă, cea anahoretică și, apoi, cea aghiorită, — toate sunt înfățișate cu specificul lor și în chip limpede, iar datele privind întemeierea de mănăstiri, până în veacul XV, se succed cu precizieuna caracteristică numai oamenilor îndrăgostiți de studiul căruia s'au dedicat cu trup și suflet. Firul expunerii se oprește tocmai în zilele noastre, culminând în câteva caracterizări generale și mai ales în următorul postulat sănătos: «Azi primul gând care s'ar cere realizat e revenirea tuturor mănăstirilor la viața de obște, mai ales fiindcă metoacele de pe vremuri au dispărut, iar o administrație chinovială s'a dovedit totdeauna mai fructuoasă. Sigur că o a doua poruncă va rămâne

aceea a adâncirii unei vieți cât mai duhovnicești. De aceea rostul actual al Athosului va fi și să desgroape trecutul monahal de altădată, dar mai ales apropierea de vechile modeluri de desăvârșire isihastă, iar prin aceasta să redevină sfântul Munte o cetate a ortodoxiei, o academie duhovnicească a monahismului întregului Răsărit» (pag. 58—59).

Capitolul V se ocupă de «Patronajul asupra sfântului Munte și problema naționalității». Între alții și după ei, noi încă am deținut, spre a noastră cinste, patronajul asupra Athosului. El a fost cel mai îndelungat (1350—1860) și s'a exercitat de Domni români.

Partea a doua a cărții părintelui Bodogae se ocupă cu fiecare mănăstire în parte. Dar nu face istorie de dragul istoriei. Intemeierea și evoluția așezămintelor sunt prilejuri excelente pentru a arăta contribuția noastră materială și spirituală întru propășirea Republicii monahale din Athos. Fiecare mănăstire este așezată în cumpăna unor aprecieri obiective și susținute. Iar pentru o și mai bogată întuire, autorul prezintă clișee atrăgătoare din toate punctele de vedere.

Nu știu de câte ori ar trebui să subliniez, că partea aceasta prezintă o însemnătate excepțională pentru neamul nostru. Ea nu mai poate fi numită o simplă istorie a mănăstirilor din Athos, ci se impune ca un forțat curat ca un crâmpeliu, ca un compartiment al istoriei neamului românesc însuși. Cu adevărat, istoria noastră este completă numai înglobând în ea și aceste pagini ale unui trecut legat, în toate chipurile, de Athos. Nici un vovod nu poate fi înfățișat în deplinătatea vieții lui românești și creștinești, dacă îi ignorăm contribuția adusă întru înflorirea vieții din acea parte a lumii.

Partea aceasta ne înfățișează lumii sub chipul credinței neștrămutate în Dumnezeu și prin prisma adevăratei jertfelnicii creștine ortodoxe. Ea este un imn al virtuților noastre creștinești și chiagul pentru întuirea dărnicei noastre aproape legendare. Căci dela Karies și până la cel din urmă schit, — toate așezămintele din Athos au simțit veacuri întregi mâna românească slobozind ajutor moral și material. Ajutorul acesta s'a manifestat în bani, moșii, mănăstiri închinat, odoare bisericesti, cărți religioase, etc. și a lăsat urme adânci de bunătate și inimă largă. Anexa I dela sfârșitul cărții ne edifică deplin asupra acestor stări de lucruri.

Cu toate acestea, constată autorul, binefacerile românești nu au, mai ales de 80 ani încoace, un corespondent analog. Românii «sunt abia tolerați în vechea grădina a Maicii Domnului» (pag. 76). Iată o situație oarecum stranie. Dar cine își amintește de o istorioară a lui I. Turgenieff cu subiectul «Binefacerea și Recunoștința» poate înțelege multe.

Iar acum, ar fi locul să slujim și un cuvânt de încheiere. Dacă e necesar să precizăm, că lucrarea de față a îmbogățit real «Seria Didactică», apoi rămânem dator să subliniem faptul că autorul ei și-a inaugurat magistral cariera de dascăl întru ale istoriei bisericesti. Aceasta este însă o situație care obligă. Cu siguranță, părintele Bodogae ne va bucura încă și cu alte lucrări de aceeași ținută academică.

D. CĂLUGĂR

A apărut noua ediție îmbogățită a «Cărții de rugăciuni», pentru ostași și pentru popor. Cele două cuvinte pentru cititori ale I. P. S. Sale întăresc inimile și nădejile cu duhul lor de mare încredere în destinul neamului. Costul e numai 6 lei. Cucernicii preoți le pot comanda la P. V. Cons. Arhiepiscopesc.

Religia în școala secundară

Presa din Ardeal răspunde tentativei de eliminare a învățământului religios din școala secundară

In câteva numere recente ale «Telegrafului Român» a fost divulgată și combatută cu toată energia nenorocita tentativă a directorului ziarului «Curentul», dl Pamfil Șeicaru, de a pregăti calea eliminării prin lege a învățământului religios din școala secundară. Alături de ziarul «Țara», cel mai mare cotidian al Ardealului, care prin condeiul directorului său Grigore Popa s'a aliat din primul moment protestelor noastre, au luat cuvântul împotriva acestei primejdii toate foile noastre eparhiale.

Confratele Biserica și Școala dela Arad, în editorialul intitulat «Religia în școală și societate», apărut în Nr. 19 din 11 Mai a. c., scrie — printre altele — următoarele :

In cercurile conducătoare ale Bisericii noastre a produs o adâncă îngrijorare și o cât se poate de rea impresie articolul dlui Pamfil Șeicaru : «Elemente pentru reforma învățământului secundar», publicat în «Curentul» Nr. 4741 din 28 Aprilie 1941, în care dsa se amestecă nechemat într-o problemă care agită viața neamului nostru de câteva decenii. Este vorba de problema religiei în societatea noastră și în special în școlile secundare.

De ani de zile, și mai ales după războiul mondial, Ierarhii Bisericii, preoțimea și tinerimea universitară, duc o luptă apostolică pentru renașterea morală a neamului, pentru revenirea la bunele și mănuitoarele tradiții strămoșești, pentru reîncreștinarea școlii și a societății românești, pentru înlăturarea ateismului și a concepției materialiste.

Când eram, și suntem, încredințați că la Cărmă țării s'a inaugurat un climat sincer favorabil religiei, iată-l pe dl Șeicaru că vine, cu sugestii dighizate, să tulbure din nou pacea sufletească pentru care luptă și se roagă Biserica. Dsa, făcând pe idealistul — idealist în materie, — afirmă că nu vede „de ce să înmulțim orele de religie, când preotul are la dispoziție, pentru educația sufletească a oamenilor bisericii“.

Iată dar că într-o vreme când unele școli au pe săptămână câte două ore de religie, altele câte una, altele niciuna, pentru instrucția și educația religioasă a copiilor, și când ministrul școlilor și al bisericii pretinde dela preoți ca unde nu merg oamenii la biserică, să meargă biserica la ei, atunci dl Șeicaru se face că nu vede rostul preotului în școală.

Mai mult. Dl Șeicaru nu prea vede bine nici rostul școlii, nu numai al orelor de religie. Dsa așteaptă ca noua reformă școlară „să pornească dela necesitățile societății românești“. Întrebăm : care societate? Necesitățile societății atee, materialiste, hedoniste, etc.? Dar istoria și colecția „Curentului“ este o mărturie grozav de tristă asupra necesităților unei societăți desechilbrate și corupte, care poate fi tot românească, chilar și atunci când e francmasonă, egoistă, socialistă, etc. Politicianismul care a ros două decenii solidaritatea națională și a corupt moravurile publice, nu a fost tot o expresie a necesităților unei societăți românești în care a crescut, a trăit și dl Șeicaru?

Atunci unde e vițlul pe care Dsa nu-l vede? E tocmai în mintea și în viața oamenilor cari, ca și Dsa, socotesc religia în afara necesităților școlii și ale societății românești.

Există un spirit diabolic, „spiritul care veșnic neagă“, spiritul dușman al lui Dumnezeu, care se împotrivesc la toate lucrurile și inițiativele bune. Avem în Mitropolia Ardealului școli confesionale de model, în care se dă elevilor cea mai bună educație, pentru că e armonică, religioasă, și totuși, intervențiile Ierarhilor și deciziile Adunărilor Eparhiale, prin care an de an se repetă cererea ca statul să admită în toate școlile câte două ore de religie pe săptămână,

rămân fără rezultat mulțumitor. De oarece an de an se schimbă programele analitice și iarăși an de an religia s'a schimbat dela studii la dexterități, dela una la două ore, sau niciuna, și invers. Aceeas poveste, aceeaș luptă și treptat treptat aceeaș consecințe, rele, și pentru școală și pentru societate.

Se vorbește astăzi cu multă pasiune și se scrie în toate gazetele despre idealul păcii dintre generații (mai mult scrie „Curentul“). Fapt este că, dacă există astăzi o ruptură între unii părinți și copii, între unii bătrâni și tineri, ea s'a produs mai mult din pricini religioase și morale. Hai să zicem și naționale. P. S. Sa Părintele Episcop Andrei al Aradului a definit situația aceasta clasic de autentic într-o singură propoziție :

— *Părinții s'au răsvrătit împotriva lui Dumnezeu și copiii împotriva părinților.*

Cine ar putea contesta varietatea acestui diagnostic sufleteșc?... In sufletele școlărilor doar se știe că nu este revoltă mai mare decât împotriva dascălilor cari una zic și alta fac; sau cari fac lucruri pe cari un suflet neprihănit le condamnă, deodată cu morala creștină.

Destul a fost cu interesele și cu „necesitățile“ unei societăți egoiste. A sosit vremea intereselor generale și a necesităților permanente ale neamului, pe care mai mult decât orice alte instituții le propagă și le apără Biserica. Să tacă toți cei ce până astăzi au înveninat și au profitat; să nu mai tulbure apele. Să lase Biserica să-și facă în pace și integral datoria în școală și în societate și neamul nu va avea nimic de pierdut, ci de câștigat.

Renașterea dela Alba-Iulia (nr. 19 din 11 Maiu a. c.), sub semnătura Păr. Dr. Seb. Stanca, scrie un vast și temeinic articol de fond intitulat «Școala și Religia», din care spicuim următoarele fragmente :

Domnul Pamfil Șeicaru, directorul ziarului „Curentul“, se ocupă în numărul dela 28 Aprilie de problema religiei în școală și în special de rolul profesorului de religie pentru care se preconizează în marea reformă a învățământului o accentuare mai mare a acestuia.

Este regretabil că un gazetar de talia directorului „Curentului“ nu și-a dat silința să cunoască trecutul acestei probleme, cel puțin la noi în Ardeal. Ne vine să credem că pornirea aceasta împotriva religiei în școală isvorăște din alte socoteli, decât dintr-o grijă neprihănită pentru „conținutul idealist din suflete“.

Problema religiei în școală a fost la noi de mult înțeleasă. soluționată și dusă în practică, așa cum o reclamă necesitățile societății românești.

Școala românească s'a zămislit în tinda bisericii sub oblăduirea directă și activă a preotului. In această școală modestă se puneau temei pe educația religioasă și națională, care a dat neamului și societății românești elemente de solidă valoare morală. Căci la noi religia și națiunea erau întotdeauna inseparabile una de alta.

Din aceste școli au ieșit bărbați luminați ai epocii, episcopii Popazu și Popea, protopopii Pipos din Gioagiu, Rațiu din Alba-Iulia, Boiu din Sighișoara, intelectualii Ioan Bran de Lemeni, Gavril Munteanu, I. Brote, C. Lacea, Avram Iancu și mulți alții.

Organizarea sistematică și cu temeiuri solide a școlii confesionale, legate strâns de biserică, revine apoi mitropolitului Șaguna, care a avut viziunea clară că învățământul, și primar și secundar, trebuie să pornească dela necesitățile societății românești spre a forma elemente capabile de a servi acestor necesități. Dar a știut că între aceste necesități locul cel dintâi revine educației religioase, fără de care nu se poate face educație morală.

Și concepția aceasta s'a verificat complet în cursul vremii următoare.

Zestrea aceasta religioasă morală, primită în școala primară a bisericii, copiii au dus o cu ei în școala secundară. Noi n'am avut școli secundare confesionale decât în Brașov și Blaj și una de jumătate la Beiuș, cari singure aveau profesori specialiști pentru religie. Dar în spiritul acestei școli era infiltrată adânc concepția religioasă, nu numai în sufletul elevilor, ci mai întâi în al profesorilor de toate specialitățile. Cei ce au trecut prin aceste școli știu că profesorii nu zăboviau să strecoare în specialitatea materiei lor și argumente religioase, ear la biserică mergeau alături de elevi, nu numai profesorul de religie, ci și ceilalți profesori.

Din elevii acestor școli, căliți în duhul bisericii, de preoții umili, s'a alcătuit generația dela 1848 și tot acest mediu a dat nenumăratele pilde de sacrificiu pentru unitatea noastră națională din 1916—1918, când au murit moarte de mucenici 242 români, au fost târați prin închisori și exil 399 preoți, 99 învățători, 472 intelectuali și 910 țărani și 47 condamnați la 244 ani închisoare.

Dar noi știm că și în vechiul regat influența bisericii era bine pronunțată în școală și credința religioasă trecea din școală la biserică, din contact imediat. Și această educație religioasă a dat pe cei opt sute mii de eroi.

Noi românii pe aceste temelii am clădit și am fost și suntem și azi adânc convinși că educația morală și națională a poporului nu poate separa școala de biserică.

Preotul nu este numai al enoriașilor din biserică. Cum va putea preotul modela sufletul enoriașilor maturi, când sufletul acestora este format în școală altfel decât îl așteaptă biserica și „necesitățile societății românești“?

Biserica noastră s'a sesizat mereu și permanent de concepțiile greșite ale reformelor școlare, și a accentuat în toate ocaziile cu hotărâre convingerile, întemeiate pe experiența unui trecut destul de îndelungat, precizând revenirea la vechile tradiții ale colaborării strânse între biserică și școală, dar glasul ei a sunat în pustiu.

Foaia Diecezană dela Caransebeș (nr. 19 din 11 Maiu 1941), într'un editorial viguros, spune următoarele :

Sugestiile date în acest ziar, (e vorba de „Curentul“) care nu are prea mult de împărțit cu Biserica, au un temei subred și nu în câtuși de puțin seama de „necesitățile societății românești“ cum tocmai pretinde autorul, care de fapt abia poate să-și mascheze supărarea împotriva preoților. Este, deci, și de rea credință.

Ce este școala alta decât o instituție pentru cultivarea omului, pentru a-i administra elementele necesare spre a-l forma om. Ori statul are nevoie numai de oameni „deștepti“ și nu de oameni integri? Nimeni afară de Biserica nu are prestigiu necesar pentru a făuri, dintr-o făptură omenească, un tot armonic, un om „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu“. Această operă o face exclusiv Biserica prin organul ei, profesorul de religie.

Aici în Banat și în Transilvania nouă Biserica ni-a fost mamă bună, ea singură ni-a dat izbăvirea pe care noi cei „deștepti“ nu am știut-o îndeajuns prețui și deci a ni-o păstra.

Va fi fost școala lui Spiru Haret bună pentru civilizarea României mici, pentru emanciparea țăranilor prin cele vreo câteva revoluții, de sub anumite asupriri, dar ea a avut și un caracter net ateist. In atmosfera îmbăscită de ea, indiferența religioasă a lăcrat mână în mână cu francmasoneria, și astfel societatea românească de azi, fructul nedorit al ei, a sărit din făgașul „necesităților societății românești“. Exemplul său bineînțeles a circulat la noi peste tot ca și moneda rea până la scadența... de astăzi.

Cugetă mai bine, domnule Pamfil Șeicaru, necesitățile noastre vitale nu se creează cu toptanul, nici cu condeiul, ci nițeluș mai adânc... dar până acolo nu poate pătrunde oricine.

M. Sa Regele Mareșal al României

Pe data de 10 Mai 1941 Majestatea Sa Regele *MIHAI I* este investit cu demnitatea de «Mareșal al României».

Di general Ion Antonescu, înmânând Suveranului bastonul de Mareșal, a rostit, în Sala Tronului, următoarele cuvinte:

Majestate, — Vă încredințez azi, din partea Oştirii și în numele Țării, Bastonul de Mareșal al neuitatului și lealului Vostru Bunic, Rog Cerul, Sire, Să-L purtați cu glorie.

Simbol ieri al înfrățirii și al întregirii, să fie azi simbol al unirii și să fie mâine simbol al reîntregirii.

Să trăiți Majestate!

Zece Mai la Sibiu

Sărbătoarea națională dela 10 Mai a fost, în anul acesta al durerilor noastre sufletești, pentru toți bunii români un prilej de înălțare și de cucernică încredere în viitorul neamului și în refacerea țării.

În SIBIU, — astăzi centrul de competență al Ardealului, — s'a săvârșit, cu toată solemnitatea, în catedrala mitropolitană, un impresionant serviciu religios de un sobor de preoți în frunte cu P. S. episcop VASILE al Maramurășului, și PP. CC. LL. arhimandriții Teodor și Veniamin. Răspunsurile s'au dat de corul mitropoliei condus de p. prof. Gh. Șoima. De față a fost I. P. Sf. mitropolit NICOLAE al Ardealului, dl general I. Teodorescu din partea corpului de Armată, o delegație de ofițeri germani în frunte cu dl colonel Schull, ofițeri de rezervă superiori, profesori universitari, corpul didactic secundar și primar, și alți numeroși reprezentanți ai vieții publice. A vorbit din amvon p. capitan Boțocan, stăruind asupra însemnătății zilei de zece Mai.

La amiază a urmat revista și parada în Piața Regele Ferdinand, cu o impozantă defilare.

La recepția dela prefectura județeană, delegații cultelor și ai oficialității locale și-au rostit devotamentul față de Tron, față de Conducătorul statului și guvern. Din partea bisericii noastre a vorbit P. C. Sa p. arhimandrit Teodor.

Tuturor li-a răspuns dl general I. Teodorescu, spunând la sfârșit:

În telegramele de felicitare ce vom trimite M. S. Regelui și dlui general I. Antonescu, vom arăta loialitatea și dragostea sinceră ce le purtați, cum și munca intensă ce se desfășoară în această parte a țării de toți reprezentanții autorităților, în cap cu biserica și armata.

Nr. 7813/1941

Circulară

Cătră Preacucernicii protopopi și Cucernicii preoți din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Intrucât o seamă de preoți până astăzi nu au trimis raport despre împlinirea îndatoririlor impuse prin Pastorala Nr. 4892/1941 cu privire la împăcarea celor împăcinați și învrăbiți, prin aceasta sunt pofțiți să înainteze raport în decurs de 3 zile dela primirea foii «Telegraful Român», arătând cu numele pe cei împăcați sau neîmpăcați, precum și motivul învrăjbirei.

Sibiu, 14 Mai 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

C. preoți să stea
în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Uniții iar provoacă

Astăzi, când brăul de foc a incins neamul românesc și în aceste vremuri de frământată încercare, *unitatea noastră națională trebuie să fie desăvârșită*, pentru a putea ieși refăcuti din furtuna apocaliptică care ne-a sdruncinat.

Sfidând această poruncă națională, uniții, netămăduiți de vechea lor boală — prin acuze neintemeiate aduse preoților ortodocși și prin informațiuni mincinoase — încearcă să stîrbească această *unitate națională*, care astăzi ne este atât de necesară, provocând discuții și polemici mult păgubitoare rezistenței noastre românești.

Astfel foaia „Unirea” dela Blaj, în numărul 18 din 3 Mai 1941, sub titlul: „Dispoziții pilduitoare și mult grăitoare”, publică măsurile pe cari autoritatea bisericii — după Concordat — catolică de rit grecesc-unită, din Baia Mare, le-ar fi luat în legătură cu preținsele „reveniri la ortodoxie”.

Nu vrem să deschidem o polemică cu frații dela Blaj, care ar fi numai în detrimentul păcii, al liniștii și al bunei înțelegeri ce trebuie să domnească aslăzi între frați, dar credem că fiind provocați avem datoria să răspundem afirmațiilor neadeverate și tendențioase, apărând astfel prestigiul ortodoxiei.

Patru lucruri mari vreau uniții să le aducă în fața opiniei românești:

1. „Revenirea la Ortodoxie”;
2. „Dezertarea aproape colectivă a preoților ortodocși din teritoriile cedate”;
3. „Cauza averilor comunităților ortodoxe”;
4. Cauza slăbirii rezistenței naționale

în trecut, precum și preținsele „măsuri pilduitoare” luate de autoritatea bisericii unite din Baia Mare, în legătură cu acestea.

Nu ne îndoim, că în teritoriile cedate se vor face unele treceri la pretinsa „biserică strămoșească” a catolicilor, dar cauza acestor treceri („reveniri”), nu e deloc convingerea, ci *constrângerea*. Sărmanii români dreptcredincioși din teritoriile cedate, în mare parte rămânând fără păstori sufletești sunt *constrânși* să treacă la religia catolică, atât din cauza unor trebuințe rituale ca: înmormântări, cununii, boteze, etc., cât mai ales din considerații de existență, în caz contrar refuzându-li-se *mălaiul* de toate zilele, distribuit cu concursul efectiv al preoților din strana stângă. Noi nu uităm apoi, că în Maramurăș, încă înainte de căderea fruntariilor țării, preoții greco-catolici creaseră un adevărat curent în rândurile românilor de acolo, pregătindu-i pentru ce avea să vină.

O femeie unită declara: „Părintele nostru ne-a spus să nu ne temem de venirea ungurilor, căci ei se vor purta bine cu românii catolici.” Incepuse — se vede — chiar o propagandă în sensul acesta în rândurile românilor, căci în acele vremuri tulburi ni s'au semnalat mai multe cazuri, pe cari nu e locul nici timpul potrivit să le arătăm.

Preoții ortodocși nu au dezertat dela datorie, ci n'au mai putut se rămăna, în timp ce nu știu dacă a fost alungat vreun preot unit din Maramurăș și în timp ce preoții uniți se bucură de o oarecare considerație la noua stăpânire, fiind și salariați de statul maghiar.

Ce se întâmplă cu averile comunităților ortodoxe de acolo?... „Lăsați în voia sorții — cum afirmă „Unirea” dela Blaj — fără posesor legal ar fi ruinate ori profanate?” O, nu, căci autoritatea bisericii catolice a luat măsuri „mult pilduitoare” în „atari cazuri” ca dacă toți cei reveniți o solicită, biserica unită să ia în posesie aceste averi și să le îngrijească...

Acestea sunt preținsele „măsuri mult grăitoare și pilduitoare” de cari e vorba. Ori, adevărul e cu totul altul: unii preoți greco-catolici, îndată după căderea fruntariilor țării, s'au năpustit cu furie asupra averii bisericii ortodoxe (cazul dela Valea Porcului și Sarasău din județul Maramurăș și Livada din Satu Mare). Iată fapte care nu pot fi contestate. Dar poate tocmai

aceste abuzuri au determinat autoritatea bisericească greco-catolică din Baia Mare să dea citată „circulară” prin care să lămurască preoții catolici că — după lege — nu au dreptul să se facă stăpâni pe averile bisericii ortodocșilor. Mai mult, ca să *legalizeze* aceste abuzuri (răpiri), autoritatea bisericii unite, din teritoriul cedat — ca o măsură de abilitate — și-a trimis un emisar la București, ca să pregătească opinia românească în acest sens al „luării în posesie” ca o salvare a averilor bisericești ortodoxe. Acest emisar a trecut și pe la Sibiu, înarmat cu o scrisoare de recomandare dela un mare român — greșit informat asupra acestei chestiuni — ca să obțină o învoire oficială a trecerii sus amintitelor averi în posesia bisericii greco-catolice. În felul acesta preoții greco-catolici ar fi obținut o acoperire pentru faptul acaparării averilor bisericii ortodoxe. Acesta e adevărul în ceea ce privește soarta averilor bisericii ortodoxe rămase în teritoriul ocupat.

„Câte n'ar fi de spus — încheie „Unirea” — după toate cele ce s'au încercat și s'au petrecut în acele regiuni curat unite, unde s'a semănat cu mână largă dihonă confesională, slăbind puterea de rezistență națională în aceste zile de urgie”.

Rezistență națională întărită în Maramurăș prin biserica catolică de rit grecesc?... Prin cele arătate mai sus ori poate prin predica de astăzi în limba maghiară și prin prigoana sistematică contra ortodoxismului maramurășan, considerat de această biserică „unită” — așa de puțin iubitoare a dihoniei — ca o crimă națională?!

Iată aici ca și acolo, și acum ca și atunci: uniții provoacă dihonă, și tot ei se plâng că e dăunătoare neamului și slăbește puterea lui de rezistență.

În ce privește „dihonia” cred că e destul să amintesc — ca ilustrare — o singură cauză a preținsei „dihonii confesionale” din Maramurăș și adevărul va eși curat la lumină: *cauza cimitirelor comunale*. Întru cât se repetau mereu neînțelegerile între românii maramurășeni pe tema cimitirelor confesionale, autoritățile administrative au luat hotărârea înființării cimitirelor comunale, unde să se îngroape ortodocșii cu uniții deopotrivă. Uniții au sărit însă ca arși: „Nu se poate — ziceau ei — opresc canoanele acest lucru” (ca și când până aci nu s'au mai îngropat uniții cu ortodocșii la un loc chiar și în Maramurăș)... „Decât cu ortodocșii, mai bine cu țiganii, cu jidanii sau cu orice alt neam”, strigau preoții uniți. Mai mult chiar, acești preoți uniți, decât să îngroape un mort în cimitirul comun al ortodocșii, mai bine îl țineau întins pe laviță zile întregi, ca apoi să-l poarte peste hotare în alt sat cu cimitir confesional unit, arătând credincioșilor uniți, că e un păcat strigător la cer înmormântarea cu ortodocșii. (De ex. cazul dela Cornești-Maramurăș). Și tot ei băteau ușile ministerelor — ba s'au apropiat și de Palat — strigând în gura mare că ortodocșii provoacă dihonă confesională în Maramurăș.

Cu adevărat, „câte n'ar fi de spus în această privință”... „dar durerile noui îngroapă pe cele vechi”... Nu e timpul răfuelilor. Numai dușmanii țării, ai Bisericii strămoșești și ai vieții noastre naționale pot atăța pe români la ceartă și pot provoca dihonă între frați. Mai bine ar fi „să dăm mână cu mână cei cu inimă română” și să nu uităm nici un moment că neamul românesc va renaște numai prin jertfa și unitatea sufletească a tuturor românilor.

Pr. Iosif Țint

Nota Red. — Preotul Iosif Țint, care iscălește articolul de mai sus, este secretarul Episcopiei ortodoxe române a Maramurășului.

Organizați Reuniuni de femei

Nr. 135/1941

(31) 2—3

Publicație de licitație

Parohia ortodoxă română din Araci, județul Brașov, dă în licitație publică în ziua de 9 Iunie 1941, ora 2 p. m. cu oferte închise, în localul casei culturale, edificarea bisericii ortodoxe române, conform planului și devizului estimativ, precum și condițiilor din carnetul de sarcini.

Ofertele se vor face pentru o parte din lucrările cuprinse în devizul estimativ, anume: lucrările de fundație, zidărie și acoperiș, în valoare de 1.500.000 lei.

Participanții la licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5% din valoarea devizului estimativ al lucrărilor ce se vor licita, în numerar sau efecte publice.

Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenori diplomați și specialiști în lucrări de biserică.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial din Araci, județul Brașov.

În caz că licitația nu va avea rezultatul dorit, această licitație se va face prin bună învoială în aceeași zi sau o nouă dată fixată fără a mai publica o nouă licitație.

Araci, la 1 Mai 1941.

Oficiul parohial:

Silviu Josan, paroh

Nr. 8062.

AVIZ

Miercuri, 21 Mai a. c. la prasnica Sfinților Impărați, Constantin și Elena, fiind ziua onomastică a Majestatei Sale Regina-mamă Elena, la toate bisericile din cuprinsul Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, se va oficia Doxologia, în prezența autorităților civile și militare, implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra slăvitei Regine-mame Elena, pe care un neam întreg o înconjoară cu nesfârșită dragoste și adâncă venerațiune.

Sibiu, 16 Mai 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Conferință preoțească. — Despărțământul asociației clerului „A. Șaguna” din tractul Sighișoara, s'a întrunit, în 1 și 2 April 1941 în conferință de primăvară, la reședința protopopiatului.

Preoțimea tractului Sighișoara, a răspuns *unanim* prezent, la chemarea P. C. Pr. protopop *Emilian Stoica*, președintele despărțământului local.

Preoții toți, în frunte cu P. C. Pr. protopop, sânt prezenți la ora 8'30 în biserică cea nouă, unde s'a săvârșit slujba invocării Duhului sfânt.

Din biserică s'a trecut la școala primară de fete Nr. 1, unde urma să se desbată programul, și unde preoții *Ion Popa-Apold* și *I. Rucărean-Săcel* și-au susținut lecțiile practice de catehizație.

Primul a tratat „Patimile Domnului” la cl. I, iar al doilea „Parabola Semănătorului” la cl. III. La predarea lecțiilor, au participat, pe lângă preoți, și învățătoarele acestei școli în frunte cu dna directoroare.

Intrând în sala de ședințe P. C. Pr. protopop a deschis conferința, rostind următoarele: „Mă bucur că sântei prezenți cu toții. Socotesc această întrunire ca un prilej de bucurie. Problemele mari cari ni se pun, ne îndeamnă să ne facem revizuirea cât mai deasă a muncii noastre și a misiunii noastre.

„Programul conferinței este bogat. Să examinăm conștiincios toate problemele pe toate laturile.

„Noi sântem, în aceste vremuri, elementul cel mai necesar și cel mai responsabil față de soarta poporului nostru. Sântem elementul, indispensabil, regenerării neamului.

„Noi știm că altarul, retragerea în el, este chemarea noastră esențială. Nu putem abdica însă dela drepturile și dela îndatoririle noastre. Poporul așteaptă să fie condus de oameni cari îl înțeleg. Noi sântem nădejdea de mai bine a poporului.

„Aceasta nu însemnează că preotul trebuie să coabore din locul pe care-l ocupă, amestecându-se în luptele de clasă, ci trebuie să înălțăm poporul spre idealul creștin, înobilându-l prin Evanghelia lui Hristos.

„Lupta noastră trebuie să fie, una singură, reîncreștinarea lumii, evanghelizarea ei, iată rostul nostru în lume, prezența noastră în veac”.

Salută apoi pe cei veniți recent în protopopiat invitând pe toți, să ia parte

activă la desbaterile ce vor urma. — Se discută apoi asupra lecțiilor practice ținute, care, prin completările făcute de mai mulți preoți, sânt declarate de reușite.

În jurul acestei discuțiuni, P. C. Păr. protopop aduce la cunoștință preoților în demnurile I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae, pentru buna creștere a tineretului școlar, cerând ca, preotul să facă cu toată sârguința catehizarea elevilor.

Preoții Alex. Talabă-Țelina, I. Popa-Apold și I. Rusu-Nadeș, citesc recenziile broșurii „Mie a vieții este Hristos”.

Toți preoții din protopopiat și-au prezentat recenziile lor, fiecare lucrată special, mărturisind greșala trecutului și bucuria în puțința de renaștere morală.

Lucrarea prilejuește vii desbateri la cari iau parte toți cei prezenți, constatând că opera „Mie a vieții este Hristos” constituie o despicare a vremilor tulburi de azi, alegând pământescul de ceea ce este ceresc și sublim. Înalte rosturi, pentru preoți, se fixează în paginile acestei cărți, care ne cheamă la îndatoririle noastre.

În concluziune se statorește:

1. Preoțimea este în deosebi chemată să regenereze viața morală a neamului, și în primul rând pe a sa proprie;

2. De propoveduirea și pilda vieții noastre atarnă mântuirea credincioșilor;

3. Reîncreștinarea poporului, este chemarea și idealul nostru;

4. Preoțimea tractului Sighișoara se identifică, întru totul, cu poruncile izvorâte din „Mie a vieții este Hristos”;

5. Hotărăște în unanimitate, să se aducă mulțumire plină de recunoștință, — prin expedierea unei telegrame I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, pentru părinteasca purtare de grijă față de preoțime și turma credincioasă, dându-le îndrumările cele mai bune, în vremile cele mai grele. —

Păr. Iuliu Dobre-Saeș, citește recenziile cărții „Spovedania și Duhovnicia” de Păr. Vintilescu, reușind să redea clar conținutul ei, atât de folositor pentru practica pastorală.

În legătură cu recenziile cărții „Spovedania și Duhovnicia” se cetesc și lucrările preoților prezenți „Cum spovedesc eu”, temă obligatorie pentru toți, căutând să se fixeze norme, uniforme, în îndeplinirea acestei activități pastorale.

Părintele O. Chehaiciuc face dare de seamă asupra cărții Vaduri și bulboane, de I. Gr. Opreșan.

Păr. Ilie Ciulei-Archita, citește darea de seamă asupra activității pastorale a preoților în anul 1940, o activitate din cele mai izbutite.

În ședința de după masă, care începe la ora 5, — după ce între timp preoții au participat la înmormântarea celei care a fost dna Dr. V. Stirbeș, o ctitoră a bisericii noi din Sighișoara, și o femeie de bine, — se ia în discuțiune programul de activitate pastorală individuală și cel al cercurilor religioase, alcătuit de Pr. I. T. Munteanu-Criș, precum și „Cum să recăștigăm tineretul pentru societatea „Sfântul Gheorghe”, referat alcătuit de preoții P. Dăncilă-Bolu și E. Bologa-Mihai Viteazul.

În legătură cu aceste probleme, se comunică ordinul Nr. 3967 Plen. al P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, care îndeamnă preoțimea, să stimuleze la maximum energiile poporului, întărindu-i nădejdea în Dumnezeu, care nu va întârzia să arate neamurilor dreptatea Sa.

Societatea tineretului „Sf. Gheorghe” să se reorganizeze din nou, în toate parohiile. Tineretul nu poate fi lăsat în voia sorții. Insuși patriarhul țării constată necesitatea, ce nu mai poate suferi amânare.

Vecernia, împreună cu mărturisirea preoților și a poporului credincios din Sighișoara, este săvârșită în biserica nouă, în amurg.

Meditația, înainte de spovedit, o susține Părintele prof. I. Nițoiu dela liceul de băieți din loc. Vorbește mănecând dela cuvintele psalmistului „Cugetat-am la căile mele și am întors picioarele mele la mărturiile Tale” (Ps. 118, 17).

A doua zi, 2 April, la ora 8 dimineața au început rugăciunile pregătitoare pentru

Împărtășanie, liturghia înainte sfântă, cuminecarea preoților și a poporului, mărturisit seara.

Înainte de împărtășanie, Păr. cpt. I. Floroiu, preotul militar al garnizoanei Sighișoara, citește meditația „Hristos Domnul în sfânta taină a cuminecării este fratele nostru.”

După săvârșirea serviciului religios se ține o nouă ședință, în același loc, ca în prima zi, desbătându-se programul rămas, propunerile făcute, precum și comunicările presidiale de ordin administrativ.

Păr. protopop, de încheiere, într'un scurt cuvânt mulțamește tuturor, cari au luat parte la lucrările conferinței. — Preot Ion T. Munteanu.

INFORMAȚIUNI

Comemorarea prof. N. Iorga. Ziua de Joi 15 Mai 1941, întâia zi a sesiunii generale ordinare din anul acesta a Academiei Române, a fost consacrată comemorării mult regretatului N. Iorga. Dimineața, la ora 10 jum. s'a ținut parastasul la Biserica Amzii, ear d. a., la ora 16, ședința solemnă comemorativă sub președinția M. Sale Regelui, înaltul Patron și Augustul Președinte de onoare al Academiei Române. Cuvântarea de comemorare a fost rostită de dl prof. N. Bănescu și ascultată, cu adânc evlavie, de un public ales și numeros, atât din capitală, cât și din celelalte părți ale țării.

În sprijinul școlarilor săraci vine inițiativa ministerului de interne, de a se înființa în toată țara cantine școlare, instituind comitetele trebuitoare. S'au strâns, până acum, din colecte și subvenții, peste 42 milioane de lei, aproape un milion kgr alimente și 18 mii kgr cărbuni și lemne. În prezent funcționează efectiv, în întreaga țară, un număr de 6488 cantine. Caritatea publică și autoritățile locale fac ca numărul lor să sporească tot mai mult.

Mulțămire. Dreptcredincioșii bisericii ortodoxe române din parohia Ticusul-nou, tractul Cohalm, jud. Târnava-mare, rămân ctitorului și binefăcătorului lor dlui Constantin Bursan, avocat în București, adânc recunoscători, pentru ajutorul de 10.000 [zece mii lei] dăruiti pentru repararea bisericii avariate de cutremurul din anul trecut. — Preot Ieronim Dumitrescu.

Prisonieri de război români, în număr de patru mii, proveniți din armata iugoslavă, se află în țara noastră în câteva lagăre. Sânt români în deosebi din Banatul săpănit de sârbi și din Valea Timocului și Macedonia. Pentru îngrijirea lor spirituală, până în ziua când vor fi eliberați, li se distribuie gratuit, din partea autorităților noastre, cărți și ziare potrivite înțelegerii lor și se organizează șezători, unde li se prezintă filmele „România”, „Transilvania”, „Bucureștii”, „Bucovina”, „Țara Moților” și alte vederi și locuri din țară, care s'arnesc o adevărată însuflețire în rândul celor care așteaptă să facă parte întregitoare din patria română.

Act de mulțămire. Imi împlinesc o plăcută datorie, aducând la cunoștința publicului, că dl notar I. Lazăr din Ilimbav, județul Sibiu, a donat, sfintei noastre biserici din Mihăleni, două icoane împărătești pictate, în valoare de 1000 lei, iar dl notar I. Boariu din Mihăleni alte două icoane în valoare de 500 lei. Pentru aceasta le aduc mulțămiri și recunoștință. — Mihăileni, la 5 Maiu 1941. Preot V. Cheșcu.

Indreptare. Actul de mulțămire publicat în Nr. 19 e semnat de Pr. Cheșcu, (nu „Meșcu”).

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 11 Malu 1941, va predica părintele arhimandrit Teodor Scorobef.

Dela Chestura Poliției municipiului Sibiu. Persoana care a uitat suma de lei 69 (șaizeci și nouă) pe biroul poliției administrative, o poate reclama la același birou.

Consiliul parohial al bisericii Sfântul Nicolae, Brașov

Se publică spre cunoștință generală că, în ziua de Sâmbătă 24 Mai 1941, ora 11, în biroul Consiliului parohial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov, situat în Piața Unirii Nr. 1, se va vinde la licitație publică, cu oferte închise, în conformitate cu art. 88—110, întreg materialul lemnos ce va rezulta din exploatarea pădurii din muntele Sf. Ilie, județul Prahova, proprietatea bisericii.

Caetul de sarcini, precum și alte detalii și relațiuni, se pot vedea și lua la biroul susnumit, în fiecare zi de lucru, între orele 10—12. (35) 1—1

Nr. 244—1941

[37] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Reciu, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Venitele stolare satorite în protopopiat.

3. Sesiune parohială: 7 jugăre 49 st. p. arător și 2 jug. 631 st. f. fânaș.

4. Câte 10 litri vin de familie și 5 litri dela văduvi, — până când se va face via parohială.

5. Folosința cimitirului de 675 st. p.

6. Până la zidirea casei parohiale, chirie după învoială.

7. Pe lângă soarele de lemne ce se dă locuitorilor din comună, va primi una soare de lemne în plus — gratuit.

Cereri de concurs, însoțite de autorizația de candidare a Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta, în termenul fixat, oficiului protopopesc ortodox român Mercurea.

Concurenții se vor prezenta în parohie, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sărbătoare, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc

Nr. 203/1941

(30) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Dobârca, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Chirie pentru locuință, în suma de Lei 600 lunar, care se pot majora în raport cu chiria ce se plătește.

3. Sesiune parohială: 12 jugăre pământ arător și fânaș.

4. Un teren pentru zarzavat, lăsat prin dispoziție testamentară.

5. Folosirea grădinii din jurul bisericii.

6. Venitele stolare satorite în protopopiat.

7. Un stânjîn lemne de foc, tăiate și aduse acasă, — până când se dau lemne din partea comunei politice.

Cereri de concurs, însoțite de autorizația de candidare a P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta în termenul fixat, oficiului protopopesc ortodox român Mercurea.

Concurenții se vor prezenta în parohie, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sărbătoare, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial,

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc

Nr. 313—1941

[36] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Blăjeni-Sat, din protopopiatul Zarand, județul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Stola uzitată în comună.

Cereri de concurs, însoțite de documentele necesare și de încuviințarea de candidare a Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc al Zarandului, în Brad, în termen.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Brad, la 6 Mai 1941.

Ioan Indroiu
protopop

Nr. 6845/1941

Publicațiune de arendă

Se arendează pe timp de 5 ani, dela 1 Ianuarie 1942 până la 1 Ianuarie 1947, pământurile cari formează sesiunea mitropolitană din Sibiu, și anume:

1. 220 jugăre într'un complex, din care 190 jugăre arător și 30 jugăre fânaș, toate de prima calitate situate pe hotarul comunei Drașov, județul Sibiu, la 4 km depărtare de gara Cunța.

2. 127 jugăre arător într'un complex de prima calitate, pe hotarul comunei Galata de jos, județul Alba, la 5 km depărtare de gara Coșlar.

La fiecare din cele 2 moșii de mai sus, arendașul cel nou va putea lua în primire încă la 1 August 1941 câte 50 jugăre pentru a le însămânța cu grâu de toamnă.

Ofertele timbrate în regulă se vor înainta până la 31 Mai 1941 inclusiv Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu strada Mitropoliei Nr. 32.

Oferta arendei se va face în grâu pe jugăre.

Arenda se va achita în 2 rate anuale și anume: la 1 Mai și la 1 Septembrie după prețul grâului de pe piața Sibiului la datele respective ale fiecăruia an.

Arendatorul este obligat a depune garanție în bani în valoarea arendei pe un an, care va rămânea până la expirarea contractului.

Informațiuni se pot lua dela Arhiepiscopia ortodoxă română din Sibiu.

Cucernicii preoți sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați asupra acestor publicațiuni.

Sibiu la 1 Mai 1941.

Arhiepiscopia ortodoxă
română Sibiu

(27) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Dacia (Stena), cu filia Viscri, protopopiatul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Român.

Venitele sânt:

1. Salarul de stat.

2. Locuință parohială (în casă țărănească, ce necesită transformări și reparații).

3. Sesiunea parohială de 7½ jugăre din materă, și circa 7 jug. fânaș și pășune din filie.

4. Bir preoțesc (câte 40 litri cereale, 20 l. porumb, 20 l. ovăs, dela fiecare familie din materă și filie.)

5. Stola, după tariful tractual.

6. Lemne de foc dela comuna politică, tăiatul și transportul privind pe preot.

Concurenții, având la acte încuviințarea P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie, pentru cunoștință cu poporul.

Alex. Brotea
protopop